

BINNENLAND

DE UNIVERSITEITSDAG TE UTRECHT OP 26 MAART 1955

De demonstraties enz. in het Tandheelkundig Instituut Evenals op de beide voorafgegane Universiteitsdagen was de belangstelling van de tandartsen groot; niet minder dan 240 practici hadden zich aangemeld voor het bijwonen van demonstraties en voordrachten naar eigen keuze.

Hieronder volgt een verslag van hetgeen de verschillende afdelingen van het Instituut de bezoekers hebben aangeboden.

Afdeling mondheelkunde

- A. In de kliniek voor kaakchirurgie van het Stads- en Academisch Ziekenhuis, Utrecht, werd door Prof. T j e b b e s voor 3 groepen van elk 20 tandartsen de chirurgische behandeling gedemonstreerd van:
- een geval van pro genie. Onder l o c a a l anaesthesie met 2% xylocaine werd beiderzijds osteotomie van de ramus ascendens mandibulae gedaan, volgens de methode Kostecka. De kaak werd daarna teruggeschoven en gefixeerd met intermaxillaire ligaturen.
 - een geval van totale spleet van lip, kaak, gehemelte bij een baby van 5 maanden, volgens methodiek Tjebbes.
 - een geval van pro genie als onder a beschreven. Daar patiënt een volle bovenprothese droeg, werd deze eerst aan de bovenkaak gefixeerd door metaaldraadligatuur, welke door de processus werd gevoerd. De onderkaak werd daarna aan deze prothese bevestigd.

B. Afdeling mondheelkunde (Tandheelkundig Instituut)

Twee groepen, ieder van 30 oud-alumni, woonden de demonstraties en operaties bij. De volgende gevallen werden behandeld:

1. Verwijdering van een wortel uit de linker bovenkaaksholte. Sluiting van de perforatie.
2. Sluiting van een antrumfistel, die reeds meerdere malen elders behandeld was, met een palatinale lap.
3. Operatie van een kastanje-grote cyste van de ductus naso-palatinus.
4. Demonstratie van een meisje met wangfistel, waarvan de oorzaak een molaar in de onderkaak was. Deze molaar was voorzien van een ogenschijnlijk goed-gemaakte amalgaamvulling.
5. Verder werd gedemonstreerd de behandeling van granulomen d.m.v. apexresectie met kanaalvulling, zowel met retrograde- als met pointvulling. Deze behandeling werd ook gedemonstreerd bij elementen waarvan radicaire cysten uitgingen.

Afdeling tandheelkundige chirurgische prothetiek

Het talrijke gezelschap opgekomen collegae gaf door hun vele vragen tijdens de demonstraties en toelichtingen blijk van grote belangstelling.

Als inleiding werden door de assistenten de heer K. J. G. v a n d e r L a a n en Mej. S. B. T h. R o o r d a enkele patiënten gedemonstreerd, die bij hen voor de gevolgen van gehemelsespleten in behandeling waren. Hiervoor bestond grote belangstelling.

Mej. J. G. S c h u i r i n g a begon met een algemeen overzicht van de groepen van defecten, waarbij een prothetische behandeling noodzakelijk is, en van de nadelen, die moeten worden opgeheven.

In grote trekken werden verschillende systemen van behandelingen aangegeven.

Daarna werden meer in bijzonderheden verschillende duplicaten van apparaten gedemonstreerd, gevolgd door een toelichting van talrijke modellen en foto's van meer gecompliceerde bijzondere gevallen. Hiertoe behoorden obturatoren bij gehemelsespleten; apparaten bij defecten in de onderkaak; behandeling bij palatinale defecten, enkele gecombineerd met ondersteuning van de wang, andere bovendien met vervanging van een deel van het gelaat. Bij anderen eveneens van neus, oogbodem of oog.

Afdeling conserverende tandheelkunde

De steriliteit van het endodontisch instrumentarium, tampons, etc.

Demonstratie: A. L a m e r s.

Aan de hand van enkele bacteriologische waarnemingen werd gedemonstreerd dat ten aanzien van het endodontisch instrumentarium, met watten omwikkelde naalden, wattentampons, enz. het gebruik van de kogelsterilisator betrouwbaarder is dan het afbranden met alcohol van verschillende concentraties of met een mengsel van alcohol en formaline.

Gedemonstreerd werd de op het Tandheelkundig Instituut gebruikte kogelsterilisator die, zoals blijkt uit gegevens verstrekt door het Hygiënisch Laboratorium te Utrecht, bij een temperatuur van 230° C binnen 15 tot 60 seconden (afhangelende van de aard en de grootte van het te steriliseren voorwerp) steriliteit waarborgt.

Guttapercha points uit de gebruikelijke verpakking bleken niet steeds kiemvrij te zijn; enkele merken vertoonden een groeiremmende werking. Na verblijf van een week in een gesloten schaal met formaline-tabletten vertoonden ook guttapercha points, waarbij zich aanvankelijk dit verschijnsel niet voordeed, groeiremming.

Afdeling tandheelkundige pathologie en onderafdeling parodontologie van de afdeling conserverende tandheelkunde

Inleiders: G. D e k k e r en H. H. W. V e r d e n i u s

Er werd een uiteenzetting gegeven over de invloed van mechanische irritaties op het parodontium en de schade, die daaruit kan ontstaan. Een casuïstische mededeling werd gedaan over een hereditaire vorm van keratoma palmare et plantare, samengaannde met een parodontitis dystrophicans complicata bij een negenjarig meisje.

Een voorlopig verslag werd uitgebracht van een dierexperiment, verricht door G. D e k k e r op het laboratorium van Prof. H. A. Z a n d e r, School of Dentistry, University of Minnesota. Microscopische preparaten, afkomstig van genoemd experiment, werden toegelicht aan de hand van microfoto's in kleuren.

Afdeling prothetische tandheelkunde.

Demonstratie van een stabiele en onstabiele onderprothese

Aangezien de belangstelling voor deze demonstratie veel groter bleek dan verwacht was, werd besloten de opzet enigszins te wijzigen. In afwijking van het oorspronkelijke plan werd iedere groep van bezoekers in drieën verdeeld.

Collega A. J. A. S t a a t s e n demonstreerde een patiënt met een volledige prothese, waarin Cook's masticators waren verwerkt, de z.g. in vitallium uitgevoerde rationele kunstkiezen (zie Tijdschrift voor Tandheelkunde 60 : 818, 1953).

Collega J. B. B a k k e r en collega A. A. D. D e r k s e n lieten een patiënt zien voor wie verschillende protheses waren vervaardigd, waarbij de opstelling der elementen die fouten vertoonde, welke in de praktijk veelvuldig worden gemaakt en die de stabiliteit van de onderprothese ongunstig beïnvloeden. Ter vergelijking werd een prothese gedemonstreerd, waarbij deze fouten waren vermeden en die dan ook stabiel was.

Tevens werd aan de hand van modellen een indruk gegeven van de wijze waarop de protheses waren vervaardigd (individuele lepels, afdruktechniek, modellen enz.).

De grote aandacht zowel als de gevoerde discussies bewezen, dat, voor dergelijke op de eenvoudige dagelijkse praktijk afgestemde demonstraties, in professionele kringen nog altijd grote belangstelling bestaat.

Voorts demonstreerde coll. B u i s m a n een patiënt, arbeider in een haardenfabriek, welke in vier jaar tijds van drie volledige kunstgebitten de elementen dusdanig had afgesleten dat telkens na een jaar een nieuwe prothese moest worden vervaardigd. De oorzaak werd gezocht in de rhythmische kaakbewegingen bij het vrij zware werk, mede onder invloed van de psychische spanning waaronder de patiënt dit verricht. Bevorderend is daarbij de mogelijke verontreiniging van de kauwtabak met afval carborundpoeder van de polijtschijven.

Afdeling prothetische tandheelkunde. Onder-afdeling kroon- en brugwerk

Demonstratoren: S. M u l d e r, A. J. v a n A m e r o n g e n.

Door middel van een tafeldemonstratie werden afdrukmaterialen op rubberbasis gedemonstreerd.

Uit de vrij grote belangstelling viel af te leiden, dat het materiaal in de praktijk ruime belangstelling geniet.

Gedemonstreerd werden enkele bruggen en inlays, op phantoom vervaardigd met behulp van de rubberbasis afdrukmaterialen, met name S t a t i c en T e r m l a s t i c.

Hoewel het materiaal met succes toegepast kan worden is tijdens de voorbereiding zowel als tijdens de demonstratie naar voren gekomen, dat te weinig bekend is omtrent de fysische eigenschappen van het besproken materiaal.

Het verdient daarom aanbeveling deze eigenschappen materiaalkundig grondig te onderzoeken.

Afdeling dento-maxillaire orthopaëdie

Om half twaalf gaf Prof. R. W. B r o e k m a n een voordracht in de collegezaal over „Moeilijkheden bij de dekbeet-behandeling”.

Het was een verheugend verschijnsel, dat uit de goed-bezette zaal opgemaakt kon worden, dat de orthodontische problemen blijkbaar ook bij de beoefenaren der algemene praktijk in een steeds stijgende belangstelling komen te staan.

In de inleiding tot deze voordracht werd duidelijk naar voren gebracht, waarop de moeilijkheden bij een orthodontische behandeling in het algemeen berusten. Het groeiproces is grillig in zijn uitwerking.

De moeilijkheden bij de dekbeet-behandeling komen volgens spreker in hoofdzaak hierop neer, dat het begrip „dekbeet” een verzamelnaam voor dikwijls sterk uiteenlopende afwijkingen is. Hierdoor moet de therapie altijd een sterk individueel karakter dragen. Bovendien is bij de dekbeet een causale therapie nauwelijks uitvoerbaar, doordat de aetiologie vele onzekerheden biedt en grotendeels verankerd ligt in dento-faciale verhoudingen, die met orthodontische middelen niet te beïnvloeden zijn.

Resumerende werd vastgesteld, dat de practicus uitermate voorzichtig moet zijn met de behandeling van dekbeten, terwijl bovendien menig ervaren orthodontist hierbij voor grote theoretische en praktische problemen komt te staan.

Een uitgebreide serie lantaarnplaatjes verduidelijkte het gesprokene.

Afdeling tandheelkundige materiaalkunde

In deze afdeling hield de heer Dr. Ir. C. A. v a n G u n s t een voordracht getiteld: Vullingen van snelhardende kunsthars, ja of neen?

De spreker gaf een overzicht van de onderzoekingen verricht teneinde inzicht te verwerven in de toepassingsmogelijkheden van snelhardende kunsthars als vulmateriaal. Het behandelde zal binnenkort in dit tijdschrift worden opgenomen. Het effect van lekkage door temperatuurschommelingen, marginale percolatie, werd gedemonstreerd.

In de aansluitende langdurige discussie kwamen vele vragen aan de orde, zoals de materiaalkundige voorlichting van de tandarts, de vlotte aanvaarding van nieuwe, nog niet voldoende onderzochte materialen, de problemen rond de kerntechniek volgens de B o e r en het eventuele nut van middelen ter bevordering van de adhaesie.